

OLJEDIREKTORATET

Veileder om tolkede data

Utgitt	Revidert
Utarbeidet av	
Oljedirektoratet	
Kontaktinformasjon	Kontaktperson
E-post: postboks@npd.no Telefon: 51 87 60 00 Adresse: P.O. Box 600, 4003 Stavanger Besøksadresse: Professor Olav Hanssens vei 10, 4003 Stavanger	

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	1
2	Forholdet mellom rapporteringsplikten, offentlighetsprinsippet og taushetsplikten	1
3	Nærmere om pf. § 85 – taushetspliktens lengde	2
4	Tolkede data	2
4.1	Definisjon av «tolkede data»	2
4.2	Avgrensing mot «ikke tolkede data»	3
4.3	Avgrensing mot forretningshemmeligheter i henhold til fvl. § 13, første ledd nr. 2	4
5	Anvendelse av definisjonen	4
5.1	Brønndata	4
5.2	Geofysiske data	5
5.3	Dat typer som i dag ikke er rapporteringspliktige	5
6	Ansvar og virkeområde	6

1 Innledning

Rettighetshavere til en utvinningstillatelse eller undersøkelsestillatelse har, i medhold av petroleumsforskriften (pf.) og ressursforskriften (rf.), plikt til å rapportere en rekke ulike data til myndighetene. Data som sendes inn til myndighetene er taushetsbelagt for en nærmere angitt periode som er fastsatt i pf. § 85.

Pf. § 85 angir taushetspliktens lengde for geologiske, reservoartekniske og produksjonstekniske data. Hvorvidt innsendte data er tolkede eller ikke tolkede, er avgjørende for taushetspliktens lengde. For tolkede data har taushetsplikten en varighet på 20 år, mens for data som ikke er tolket er denne på nærmere vilkår 2, 5 eller 10 år regnet fra det tidspunkt dataene ble tilgjengelig for eier av dataene.

Begrepet tolkede data er ikke definert i forskriften og det kan være uklart hva som skal ligge til grunn for at data skal kunne karakteriseres som tolkede data. Denne veilederen har som formål å definere hvilke data som er tolkede data. En definisjon av begrepet vil bidra til at data kan innrapporteres på en effektiv og korrekt måte og at det på forhånd vil være avklart hva taushetspliktens lengde skal være for de innrapporterte dataene.

Definisjonen av tolkede data vil reflekteres i OD sine veiledninger for rapportering av brønndata (Blå bok) og geofysiske data (Gul bok).

Innholdet i begrepet tolkede data er basert på innspill fremkommet i møter som ble gjennomført mellom myndighetene og industrien våren 2021.

2 Forholdet mellom rapporteringsplikten, offentlighetsprinsippet og taushetsplikten

Rapporteringsbestemmelser i petroleumregelverket pålegger rettighetshaverne en plikt til å sende inn en rekke data til myndighetene. Dataene rapporteres enten ved at dataene sendes til Oljedirektoratet (OD) eller ved de gjøres tilgjengelig for OD i Diskos databasen. Diskos fungerer som ODs arkiv for visse typer data. Dataene i Diskos databasen er i all hovedsak data fra undergrunnen på norsk sokkel og knytter seg til geologiske, reservoartekniske og produksjonstekniske forhold. Dataene omtales også ofte som «geodata» eller «undergrunnsdata».

Utgangspunktet er at informasjon som kommer inn til offentlige myndigheter er åpne for innsyn, jf. offentlighetsloven (offl.) § 3.

Dette utgangspunktet modifiseres av reglene om myndighetens taushetsplikt som er regulert i forvaltningsloven (fvl.) § 13 første ledd nr. 2. Bestemmelsen fastslår at det er taushetsplikt for opplysninger om «*tekniske innretninger og fremgangsmåter samt drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den som opplysningen angår*». Dette omtales ofte som forretningshemmeligheter, se også pkt. 4.3 om forretningshemmeligheter. I tillegg er det en særregel om taushetsplikt i pf. § 85 for såkalte geodata.

Data som innrapporteres vil derfor ikke bli gjort offentlig tilgjengelig så lenge de er beskyttet av taushetspliktsreglene. Taushetsplikts lengde, dvs. hvor lenge data som kommer inn til myndighetene er beskyttet fra offentliggjøring, vil avhenge av hvilken type data det er.

3 Nærmere om pf. § 85 – taushetsplikts lengde

Pf. § 85 regulerer taushetsplikts lengde for geologiske, reservoartekniske og produksjonstekniske forhold i rapporter eller annet materiale som sendes offentlige myndigheter. Taushetsplikts varighet for slike data er på 2, 5, 10 og 20 år, avhengig av datatype. Tolkede data er underlagt taushetsplikt i 20 år. Uten denne spesialbestemmelsen ville geodata i stor utstrekning vært regulert av fvl. § 13, og dermed i utgangspunktet vært underlagt taushetsplikt i 60 år, som ellers gjelder for forretningshemmeligheter.

I tillegg til å fastsette en særskilt, avkortet lengde på taushetsplikten for geodata, fastslår pf. § 85, fjerde ledd at taushetsplikten bortfaller etter 20 år også for forretningshemmeligheter etter fvl. § 13. Bestemmelsen regulerer altså ikke bare taushetsplikt for geodata, den forkorter også taushetsplikten for «petroleumsrelaterte» forretningshemmeligheter etter fvl., fra 60 år til maksimum 20 år.

I henhold til pf. § 85 fjerde ledd vil taushetsplikten for enkelte typer data bortfalle i forbindelse med tilbakelevering, oppgivelse, bortfall eller utløp. Dette inkluderer tolkede data i statusrapporter, som således umiddelbart vil være offentlig.

4 Tolkede data

4.1 Definisjon av «tolkede data»

Begrepet «tolkede data» er definert på følgende måte:

«Med tolkede data menes produkter som er resultat av en skjønnsmessig faglig vurdering som danner grunnlag for beslutninger i utvinningstillatelsen. Som tolkede data anses ikke prosesserte geofysiske data og målte brønndata eller en fremstilling av disse.»

Nærmere forklaring på meningsinnholdet av enkelte begrep i definisjonen:

Med «produkter» menes «materiale og opplysninger» om «geologiske, reservoartekniske og produksjonstekniske» forhold, jf. petroleumsloven § 10-4 og pf. § 85.

Med «skjønnsmessig faglig vurdering» menes en avveining mellom flere mulige alternativ, for å finne den beste løsningen, når det ikke finnes en eksakt anvisning på hva som er riktig. Skjønnsmessige vurderinger vil ofte være aktuelle på områder som er komplekse og uoversiktlige. Et kjennetegn på skjønnsmessige vurderinger er at ulike fagpersoner eller miljøer vil komme til forskjellige løsninger på analoge oppgaver og utfordringer.

Med «beslutninger i utvinningstillatelsen» menes overordnede beslutninger som er på nivå med beslutninger i «Management Committee». Slike beslutninger er ofte basert på anbefalinger som har vært behandlet og utredet i de øvrige komiteene i tillatelsen. Beslutningene vil derfor normalt bli tatt på grunnlag av en tverrfaglig og kvalitetssikret prosess hvor flere alternativer har blitt utredet underveis. Prosessen frem til beslutningen vil være dokumentert, og beslutningen vil ofte bli tatt av andre enn fagpersonene som har utredet grunnlaget for beslutningen.

4.2 Avgrensning mot «ikke tolkede data»

I tillegg til den positive definisjonen av «tolkede data» må det også foretas en *avgrensning* mot andre tilsvarende data. Mye av arbeidet som foretas i forbindelse med å klargjøre et datagrunnlag for tolkning vil også kreve faglig innsikt og skjønnsmessig subjektive vurderinger, uten at resultatet av vurderingene er å anse som tolkninger. Dette gjelder særlig mot prosesserte geofysiske data og målte brønndata eller en fremstilling av disse.

Prosesserte geofysiske data

De ulike geofysiske datatypene fremstilles gjennom en langvarig og ressurskrevende prosess hvor det allerede før innsamlingen starter, og i forbindelse med ferdigstillingen av dataene foretas en rekke vurderinger og beslutninger av subjektiv, faglig art. Målet med prosessen er å framskaffe en best mulig «avbildning» av undergrunnen. De vurderinger og beslutninger av subjektiv, faglig art som skjer i forkant av ferdigstillingen av endelige produkter blir ansett som prosesserte data, og vil ikke være tolkede data før det er tatt ytterligere skjønnsmessige vurderinger som danner grunnlag for en beslutning i utvinningstillatelsen eller tilsvarende.

Når man ferdigstiller geofysiske data vil det i prosessen ofte bli tatt ut delprodukter som brukes til å gjøre skjønnsmessige vurderinger som danner grunnlag for beslutninger i utvinningstillatelsen. Dette kan være tidlige inversjoner på CSEM eller seismiske data. Dette vil anses som tolkede data.

Målte brønndata

Brønndata blir i stor grad ferdigprosessert i målesonden basert på faste og forhåndsdefinerte algoritmer, og kan benyttes direkte som grunnlag for tolkninger. De må derfor betraktes som rene målinger av undergrunnen, og kan ikke anses som tolkninger. Det samme gjelder blant annet for evalueringer som er gjort for å beslutte hvilke brønndyp som skal prøvetas og analyseres.

Brønnlogging foretas ved at måleutstyr blir senket ned i brønnen både under og etter boring. Mest omfattende er datainnsamlingen i de dypene man forventer olje og gass. Målingene og kombinasjoner av disse gir indikasjoner på både geologi og reservoaregenskaper. Selve loggen (utskriften) er typisk et diagram hvor flere ulike målinger plottes langs én akse; brønnens dyp. For hvert dyp i brønnen kan man da lese av verdiene målt av de forskjellige sondene. Samlebegrepet «brønndata» omfatter en rekke forskjellige datatyper:

- Fysiske data - kjerneprøver inkludert sideveggskjerner, borekaksprøver (cuttings) og boreslamprøver (mud). Det foretas normalt fortløpende analyser på f.eks. borekaks under boring, mens mer omfattende analyser av f.eks. kjerneprøver blir gjort seinere etter at materialet er brakt til land.
- Brønnlogger (målinger) - innhentet under boring («realtime»), og etter boring gjennom loggoperasjoner etter at borestreng er trukket ut («wireline»). Dataene som måles under boring kan ha innvirkning på (beslutning om) videre boring.
- Brønntester (målinger) – «Drill Stem Test» (DST) – måler strømningsrate – finner ut om reservoarets produksjonsegenskaper. Danner grunnlag for videre aktivitet (ytterligere boringer).

Basert på loggene og målingene tolkes og navnettes geologiske formasjoner og reservoaregenskapene bestemmes. Dette anses ikke for å være tolkede data før de eventuelt er klar for å danne grunnlag for en beslutning i utvinningstillatelsen eller tilsvarende.

Fremstilling av målte brønndata og prosesserte geofysiske data

For å oppnå best mulig avbildning og forståelse av undergrunnen visualiseres utvalgte egenskaper og attributter fra prosesserte geofysiske data og målte data. Disse visualiseringene betraktes som ikke tolkede data på lik linje med dataene som ligger til grunn for fremstillingen.

Ikke rapporteringspliktige digitale datatyper

Teknologiske fremskritt har ført til at det nå er mulig å beregne optimale løsninger som tidligere måtte utredes av eksperter. Selv om datamaskinene langt på vei erstatter menneskelig ekspertise på området, regnes ikke resultatene fra slike rutinemessige datamaskinalgoritmer som tolkninger. Dette selv om variablene som skal inngå i beregningene bygger på subjektiv geofaglig kunnskap. Dataene vil ikke være tolkede data før det er tatt ytterligere skjønsmessige vurderinger som danner grunnlag for en beslutning i utvinningstillatelsen eller tilsvarende.

4.3 Avgrensning mot forretningshemmeligheter i henhold til fvl. § 13, første ledd nr. 2

Taushetspliktens lengde er i dag 20 år for både tolkede data og forretningshemmeligheter. Myndighetene kan ikke forkorte lengden på taushetsplikten for forretningshemmeligheter slik de kan for tolkede data etter pf. § 85. Det er derfor viktig å skille mellom hva som er tolkede data og hva som er forretningshemmeligheter, slik disse er definert i fvl. § 13.

Modeller av undergrunnen og direkte resultater fra modellen vil alltid være tolkede data. Programvaren og eventuelle algoritmer som brukes til å utarbeide slike modeller kan være forretningshemmeligheter dersom de er selskapsspesifikke. Selv om OD ikke kan forkorte den lovbestemte taushetsplikten etter fvl. § 13, vil taushetsplikten for forretningshemmeligheter likevel kunne bortfalle dersom opplysningene ikke lenger tilfredsstiller kravene i fvl. § 13. Med tiden kan statusen ha endret seg. Opplysningene kan f.eks. ha blitt allment kjent blant andre rettighetshavere.

Det finnes i tillegg til pf. § 85 og fvl. § 13 en rekke spesialreguleringer i annet regelverk som sørger for særskilt beskyttelse av oppfinnelser, kunstverk, symboler, navn, logoer, design og andre innovasjoner, såkalte immaterielle rettigheter. Slike rettigheter kalles ofte «IPR», en forkortelse for «Intellectual Property Rights». Det er lite tenkelig at disse særegne rettighetene vil gi grunnlag for taushetsplikt ut over det som følger av forvaltningsloven og petroleumsforskriften.

5 Anvendelse av definisjonen

For å vise hvordan definisjonen av tolkede data skal anvendes i praksis har OD utarbeidet noen eksempler. For utfyllende oversikt over brønn og geofysiske data, se tabell A1 i Blå bok og tabell S1 i Gul bok.

5.1 Brønndata

Ikke tolkede brønndata:

- a. Målte data: Målte data er objektive observasjoner utført på fysiske prøver. Dette betraktes ikke som tolkning da det ikke er tilført skjønsmessig faglige vurderinger. Målinger utføres både elektronisk og på fysiske prøver. Fysisk materiale finnes i begrenset mengde og det er derfor ikke

hensiktsmessig at samme analyse utføres flere ganger på samme prøve. Vurdering om hvor eller hvilke målinger som skal foretas anses ikke som tolkninger.

Eksempel: Datasett ID 02.03 Raw Core Analysis (SCAL)

- b. Leverandørrapporter: Slike rapporter utarbeides som en del av leveransen når målinger utføres og kan i større eller mindre grad inneholde subjektive vurderinger. Vurderingene som er tatt underveis i utførelsen av en måling betraktes ikke som tolkning da de ikke vil inngå i et beslutningsgrunnlag uten ytterlig bearbeidelse og tilførsel av skjønnsmessig selskapsinterne faglige vurderinger.

Eksempel: Datasett ID 06.09 Mud Log Report (End of Well reporting from service companies)

Tolkede brønndata:

Skjønnsmessige faglige vurderinger anvendt på målinger for å generere et produkt som skal inngå i et beslutningsgrunnlag.

Eksempel: Datasett ID 02.13 Description Core Analysis Report

5.2 Geofysiske data

Ikke tolkede geofysiske data:

- a. Rådata: Målinger fra geofysiske mottakerutstyr, navigasjonsdata og andre operasjonelle data fra innsamlingen.

Eksempel: Datasett ID 5.1.2.2 Feltdata - Far Field/Near Field Signature

- b. Prosesserte geofysiske data: Datasett som er resultat av skjønnsmessige faglige vurderinger som gjøres i prosessen for å skape et mellomprodukt og ikke danner grunnlag for beslutninger i tillatelsen uten ytterligere tilførsel av skjønnsmessig faglige vurderinger. Disse anses ikke som tolkede data.

Eksempel: Datasett ID 5.1.6.1 Velocity Data - PSTM | PSDM Velocity products

Tolkede geofysiske data:

Tolkninger og skjønnsmessige faglige vurderinger gjort på prosesserte data. Disse danner gjerne kjernen for geologisk forståelse i et beslutningsgrunnlag for en utvinningstillatelse. Dette kan være seismiske inversjonskuber.

Eksempel: Datasett ID 5.1.4.6 Post-stack data – Seismic Inversion Cubes

5.3 Datatyper som i dag ikke er rapporteringspliktige

Ikke tolkede data:

Datasett eller deler av datasett som genereres som resultat av en enkel applikasjon av en algoritme.

Eksempel: Maskingenererte kurver eller delkurver til bruk for å fylle hull i eksisterende datadekning i en brønnbane.

Tolkede data:

Skjønnsmessig faglige vurderinger anvendt på målinger for å generere et produkt som skal inngå i et beslutningsgrunnlag i utvinningstillatelsen. Uavhengig av om produktet er algoritmebasert og generert av en maskin eller er utført av en fagperson.

Eksempel: Missed pay studier basert på maskinlæring og/eller kunstig intelligens.

6 Ansvar og virkeområde

Veilederen gjelder for data som innrapporteres etter rf. og pf.

Rapporteringsplikten påhviler rettighetshaver etter en utvinningstillatelse eller en undersøkelsestillatelse. Rapportering skal skje i henhold til beskrivelse i blå- grønn- og gulbok¹. Myndighetene fastsetter hvordan rapportering skal skje og hvilken kategori data skal innrapporteres i. Myndighetene kan i medhold av pf. § 86 og rf. § 38 fastsette korrekt rapporteringskategori.

¹ Blå- grønn og gulbok er ODs veiledninger for rapportering av henholdsvis brønndata, månedlige produksjonsdata og geofysiske data.